

Joost Groeneveld

Berispelijk

Een paar jaar geleden moesten we het eigen vermogen in een onderneming waarderen, omdat van de twee DGA's (twee schoonbroers) de ene (onze cliënt) zich uit de onderneming wilde terugtrekken. Wij waardeerden zijn aandelenpakket op ongeveer € 7,5 miljoen. Toen we ons rapport binnen de directie bespraken, was de externe accountant ook aanwezig. Hij vertelde dat hij al heel erg lang de accountant van de onderneming was. Volgens hem was de waarde € 2,5 miljoen. 'Meer kon de onderneming trouwens niet betalen'. Ik heb toen gezegd dat ik niet begreep dat hij een waarde had berekend. Hij was immers de accountant van de vennootschap, en dit was een probleem op het niveau van de aandeelhouders. Ik legde uit dat de onderneming zelfs € 5 miljoen zou kunnen betalen, maar dat de aanbiedingsplicht en blokkeringsregeling de mede-aandeelhouder betrof en niet de vennootschap. Dus de koopkracht van de onderneming was volstrekt niet relevant. In het afgelopen jaar voerde ik in opdracht van een jeugdige cliënt een gesprek met zijn beide mede-firmanten in de vennootschap onder firma: een ouder echtpaar. Het gesprek betrof de voorgenomen overname van het resterende deel van de onderneming door mijn cliënt. Ook hier was de externe accountant aanwezig. Al voorafgaand aan de bespreking had hij een uur lang gesproken met het echtpaar, dus ik vroeg om een verslag hiervan. Dat bleek toen een privé-gesprek te zijn geweest. Mijn vraag of hij de accountant van de V.O.F. was, werd door hem bevestigend beantwoord. Ik stelde daarbij vast dat hij dus ook de accountant was van mijn cliënt, en ook dit werd door hem bevestigd. Ook nadat we onze bespreking hadden beëindigd, bleef de accountant bij het echtpaar achter, kennelijk voor weer een privé-gesprek. Tijdens de bespreking legde ik uit dat ik in het kader van de voorgenomen overname de onderneming moest waarderen en dat ik daarvoor informatie nodig had, waaronder voorafgaande jaarrekeningen, inzicht in de samenstelling en verdeling van de winst, inzicht in de afzonderlijke kostendeclaraties van de beide mede-firmanten, en inzicht in de V.O.F.-overeenkomst. Die informatie kreeg ik niet. Ik gaf aan dat mijn cliënt als firmant in de V.O.F. recht had op die informatie. Ten slotte zegde de accountant toe dat ik die gege-

vens zou ontvangen. Wie schetst mijn verbazing dat mijn cliënt in het bijzijn van de accountant, na diens privégesprek met het echtpaar, nog diezelfde middag uit de V.O.F. werd ontslagen. De accountant zag, zoals hij mailde, in de nieuwe situatie geen reden om mij de toegezegde informatie te sturen. Natuurlijk heeft de advocaat van cliënt vastgesteld dat ontslag uit een V.O.F. niet tot de mogelijkheden behoort. Op dit moment loopt een juridische procedure.

Het zijn niet de twee enige keren dat ik me heb moeten verbazen over de positionering van de accountant in een geval waarbij aandeelhouders (of scheidende echtgenoten in gemeenschap van goederen) een tegengesteld belang hebben. En nu lees ik dat de Raad van Tucht een klacht tegen registeraccountant W. Bakker werkzaam te Utrecht gedeeltelijk gegrond heeft verklaard. De uitspraak is in *Accountancynieuws* van 26 juni 2009 kort samengevat. 'De RvT vindt dat een accountant die met vragen over uittreding wordt benaderd door een aantal leden van een samenwerkingsverband waarmee hij een doorlopende relatie heeft, zich bewust dient te zijn van het precaire karakter van deze situatie.' 'Dat dient zich hierin te uiten dat de accountant in een dergelijk geval in beginsel de uittredende leden dient door te verwijzen naar een andere accountant'. Met andere woorden, de Raad van Tucht legitimeert hiermee een praktijk dat de huisaccountant van de onderneming de achterblijvende aandeelhouders blijft bijstaan. En kennelijk moet van de RvT de aan te wijzen andere deskundige een accountant zijn. Maar dat zal een verschrijving zijn vanuit een accountantsperspectief. De huisaccountant kan geen van de aandeelhouders bijstaan. Hij is accountant van de onderneming, respectievelijk van de vennootschap. Strijdige belangen op aandeelhoudersniveau kunnen niet door hem met al zijn kennis van de onderneming eenzijdig worden behartigd. Het feit dat hij de huisaccountant is van de onderneming, betekent dat hij een opdracht op aandeelhoudersniveau moet weigeren. Het is niet de situatie waarin hij moeilijk functioneert (RvT), maar zijn eigen positionering die hem parten speelt. Hij moet zich niet in die positie begeven. **An**

Drs. Joost Groeneveld RA RV, directeur Wingman Business Valuators, Breda